

Tarmo Sumberg: „Inimene peab saama teha seda, mis talle väga meeldib ning mida ta hästi oskab.”

Loe lk 8-11

Käesoleva aasta sügissemestrist on lõputöö kohustuslik lk 6-7

Ebsikad on vallutanud panganduse lk 12

Ebsikad Mihkel Härm ja Kristjan Tiik võitsid kinnisvaraolümpiaadi lk 14-16

Tarmo Kase: Peame esmaklassilist teenindust üheks oma edu pandiks lk 17-18

Montoni turundusassistent Liina Elvik lk 19-20

Õppelaen ei päästa lk 22

Triin Rebane.

Raha ei tohiks olla eesmärk

Käesolevat lehte kokku pannes ning hotelliäriimees Tarmo Sumbergiga intervjuud tehes hakkas mulle meeldima üks tema mõte: ma ei tee neid asju üldse mitte raha pärast. Sumburg leiab, et kui hakkad uut äri tegema, siis ei saa mõelda, palju ma selle eest raha saan. Kui teed hea asja, siis tuleb raha iseenesest. Raha ei tohiks olla eesmärk, vaid on hea töö tagajärg. Kui vaid oleks rohkem inimesi, kes tänapäeval nii mõtleks.

Alates tõhusast majanduskasvu algusest on kõik silme ees näinud ainult numbreid. Kinnisvaraga hakkasid paljud spekuleerima. Mõnedel õnnestus, mõned vajusid sellega põhja. Uusi firmasid loodi nagu seeni pärast vihma. Tavainimesed nägid vaid suuremaid palganumbreid. Ja need, kellel numbritega kehvasti ehk kontojääk kuidagi ei kasvanud, võtavad muudkui SMS-laene.

Olen pool oma elu teinud heategevuslikku tööd. Osalenud eri organisatsioonide tegevuses lihtsalt missioonitundest, annetanud lastekodudele ja turvakodudele, teinud noortele kõiksuguseid üritusi ja palju muud. Korra elus tahaks minna ka vabatahtlikuks Aafrikasse. Minu jaoks pole raha olnud kunagi A ja O, sest elus on palju tähtsat. Kohati tundub, et väga vähesed mõtlevad nii.

Kui ma midagi tegema hakkam, siis ainult sellepärast, et mulle endale asi meeldiks, silm säraks ja süda rahul oleks. Kui teha asja, mille eest makstakse hästi, kuid protsess ise on õudne piin, siis milleks? Nagu Tarmo Sumburg ütles – inimene peab saama teha seda, mida ta tahab ning mida ta kõige paremini oskab. Muidu läheb asi viltu. Loodan, et inimesed hakkavad rohkem tegema seda, mis on neile tõsiselt meele järele, mitte seda, millega saab tuimalt miljonid kokku ajada.

Triin Rebane

Vaimukaid ütlusi õppejõududelt

Näiteid majandusõppejõu Karmo Kroosi sõnapruugist:

„Noormehed, kandke roosat pintsakut, sest see meeldib kõigile.”

„Pange pärast tarbimist alati kork peale!”

Karmo: „Kas te teate mis on intiimne lähenemine kodutööle?” (Tudengite lakkamatu naer.)

Karmo: „Ei, ei siin pole tegemist seksuaalse lähenemisega.”

Karmo: „See, mis juuksed sirgeks teeb, ei ole mitte juuste sirgendaja, vaid triikija.”

Karmo: „Kohustusliku kirjanduse raamatud on nagu Harry Potteri tellised.”

Tudeng: „Miks me peame teadma, mis on isokvant?”

Karmo: „Ikka selleks, et ööklubis mõnda neitut isokvantidest rääkides püüda.”

Näiteid rahvusvahelise õiguse õppejõu Erki Kodari keelekasutusest:

„Ruum 204B on nagu intiimpugerik.”

„Meie viimane ebaseksikas teema on vaidluste lahendamine.”

„Urmas Paet lööb pudeli roosiks ja asub sellega naist suskama.”

Näiteid filosoofia ja eetika õppejõu Jüri Eintalu sõnapruugist:

„Minu jaoks on BRUTO ja NETO koeranimed, sest ma ei taipa majandusest eriti midagi.”

„Kartulipraadimise ja teleka vaatamise kõrvalt ei saa jah kahjuks eetika raamatut lugeda. Vihje: võib magama jääda.”

Peatoimetaja veerg	2
Õppejõudude tsitaadid	2
Üliõpilasesinduse uue juhatuse pöördumine	3
Milline on semestri parim artikkel? Kes on parim ajakirjanik? Milline on parim foto?	4
Peagi algab „Aken tõeädalasse”	4
Tudengileht otsib kaasautoreid	4
Tsitaadikirjutajaid ootavad auhinnad	4
Tudengileht otsib uut nime	4
Märtsikuus toimub EBS Tenniseturniir	4
14. veebruaril saavad sõpradeks EBS ja Audentes	4
Otsi kohta, kus sa saad ning siis saad kodutöö ka tehtud	5
Sõbraliku ja lahke ühiskonnaga harjub kiiresti	5
Käesoleva aasta sügissemestrist on lõputöö kohustuslik	6-7
Tarmo Sumburg: „Inimene peab saama teha seda, mis talle väga meeldib ning mida ta hästi oskab.”	8-11
Ebsikad on vallutanud panganduse	12
Hei tudeng, haara karjäärist kinni!	13
Tallinna Tudengi Talent 2008	13
Ebsikad Mihkel Härma ja Kristjan Tiiki võitsid kinnisvaraolümpiaadi	14-16
Olympic Casino juht Tarmo Kase: “Peame esmaklassilist teenindust üheks oma edu pandiks!”	17-18
Liina Elvik: „Mulle kohutavalt meeldib see tunne, et ümberringi õhus on kogu aeg hästi palju ideid ja energiat!”	19-20
EBSi Juhtimiskoolituse Keskus keskendub juhtide täiendamisele	21
Eesti Teadusfond rahastab järgnevat nelja aasta jooksul EBSi uurimisrühma tööd	21
Õppelaen ei päästa	22
Tule meile külla!	23

Toimetetus

Peatoimetaja kt: Triin Rebane

Kujundaja: Marko Saue

Küljendaja: Kristiina Koger

Keeletoimetaja: Killu Paldrok

Fotograafid: Rain Dorbek, Kristelle Sööt

Toimetus: Sandra Goudin, Liisa Kangust, Katrin

Kask, Anu Kerdi, Grete Mägi, Liisi Poomann,

Triin Rebane, Erkki Saarniit, Birgit Simm, Kaarel

Tamm

Kirjutage meile: tudengileht@ebs.ee

Helistage: 665 1365

Või astuge läbi: ruum 205

Väljaandja: EBS Üliõpilasesindus

Trükk: EBS Print

Tiraaž: 2000

Üliõpilasesinduse uue juhatuse pöördumine

Kallid ebsikad!

Eksamid, jõulud, uus aasta ja pidustused – palju on jõudnud vahepeal toimuda ning esimesel veebruaril lisandus sellesse toredasse nimekirja veel üks asi. Nimelt astusime ametisse meie, üliõpilasesinduse uus juhatus. Karta pole tarvis! Radikaalsed reformid jäävad tulemata ning autokraate meist ei saa (või kui, siis ainult salaja :). Selle asemel anname endast parima, et eesmisev aasta tuleks teile kõigile põnev ja elamusterohke, täis uut ja huvitavat nii meilt kui ka mujalt!

Meie esimene suurem eesmärk on suurendada tudengilähedust. Kuna ÜE teenuste juures on oluline meie kättesaadavus, siis avame oma ukseid igal tööpäeval, tagades selle, et kõikide õppevormide tudengid saavad meid soovitud ajal külastada. Soovime suurendada tudengite aktiivsust kõigis EBSiga seotud tegevustes. Selleks, et ammutada uusi teadmisi ja ideid, teeme veelgi enam koostööd teiste ülikoolidega nii Eestis kui ka välismaal. Käivitame ÜE endiseid juhtivtöötajaid ja eksperte ühendava nõudandva organi töö. Tutvustame tudengitele võimalusi, kuidas saada osa muudest tudengihüvedest, näiteks Tudengimaja kasutamisest.

Kommunikatsiooni- ja IT-osakond panustab enim personaalsemale lähenemisele kommunikatsioonis ja ebsika kaardi arendamisele. Suurendame Tudengilehte kirjutavate inimeste ringi, suurendades niiviisi ka lehe mahtu ja muutudes aegamisi pigem kvaliteetseks ajakirjaks kui ajaleheks. Haridusnõukoda suunab oma tähelepanu analüüsivale lähenemisviisile, et leida üles probleemkohad ja pakkuda neile lahendusi. Karjääri- ja Nõustamiskeskus plaanib alustada uue huvitava programmiga ja viia läbi ühe suurema karjääriürituse.

International Club integreerib Erasmuse tudengeid rohkem ka teiste üliõpilastega. Soovime muuta EBSi Kammerkoori populaarsemaks nii selle liikmete kui ka publiku seas. Kavatseme keskenduda spordiüritustele, kus osaleb suurem arv

inimesi. Tahame läbi viia kultuurinäädala, veredoonorluse päeva ning teha rohkem üritusi koostöös teiste ülikoolidega.

Meie detailsemate plaanidega on võimalik tutvuda aadressil www.ebsikas.ee/juhatus. Ebsikad, teadke, et üliõpilasesindus on teie

jaoks alati olemas!

Teguderohket semestrit soovides

Erkki Saarniit

Birgit Simm

Grete Mägi

Juhatus: Birgit, Erkki, Grete.

Peagi algab „Aken töönaðalasse”

EBSi Karjääri- ja Nõustamiskeskuse uus projekt „Aken töönaðalasse” annab kümnele ebsikale võimaluse läbida eelpraktika oma valitud ettevõttes. Tudeng saab ettevõttes veeta ühe töönaðala ja nii välja selgitada, kas see on tema unistuste tööandja või mitte. Täpsem informatsioon peagi tulekul!

Milline on semestri parim artikkel? Kes on parim ajakirjanik? Milline on parim foto?

Käesolevast aastast hakkame välja jagama EBSi Tudengilehe ajakirjanduslikke preemiaid. Kõikidel lugejatel on võimalik hääletada parim artikkel, ajakirjanik ning foto. Iga kuu lehe ilmudes on võimalik anda hääli oma lemmikule Tudengiportaali kaudu aadressil www.ebsikas.ee/tudengileht. Kuu parimate näol selgitame välja semestri lugejate lemmikud. Lisaks lugejate häältele osaleb otsustamisprotsessil ka žürii, mis koosneb ajakirjanikest, EBSi ja üliõpilasesinduse esindajatest. Premeerimise eesmärk on tunnustada tublisid ajakirjanikke ning avaldada neile tänu.

Tudengileht otsib uut nime

Seoses EBSi Tudengilehe sisu ja lugejaskonna muutumisega kuulutame välja nimekonkursi. Kõigil ebsikatel on võimalik kuni 25. veebruarini saata oma ettepanekud e-kirjaga aadressile Triin.Rebane@ebs.ee. Konkursi võitja selgitab välja EBSi Üliõpilasesindus. Parimatele auhinnad!

Tudengileht otsib kaasautoreid

EBSi Tudengilehte on teretunud kõik kaasautorid, kes tunnevad huvi ajakirjanduse vastu ning soovivad proovile panna oma kirjutamisoskusi. Pole tähtis, kas oled EBSi tudeng, õppejõud või hoopiski väljastpoolt meie maja. Kaasautorid kirjutavad siis, kui neil on tahtmist ning aega. Kindlad töökohustused puuduvad. Tehtud tööd premeerime vastavalt panusele. Kui oled huvitatud, võta meiega julgelt ühendust!

Tsitaadikirjutajaid ootavad auhinnad

Tudengileht kutsub üles koguma õppejõudude naljakaid tsitaate! Kas olete vahel loengus naernud mõne huvitava lause või sõna üle, mis õppejõud on kogemata üle huulte lasknud libiseda? Kui jah, siis nüüd soovitame olla eriti tähelepanelikud, need ka kirja panna ja meile saata, kuna oleme välja pannud auhinnad parima kogutud tsitaadi eest! Auhiinaks on EBSi logoga meened. Kogutud tsitaadid saatke aadressil triin.rebane@ebs.ee. Tublimaid kirjutajaid premeerime auhindadega.

Märtsikuus toimub EBSi tenniseturniir

Märtsikuus toimub järjekordne EBSi tenniseturniir. Kõigil tennis huvilistel on viimane aeg vaim valmis panna ning meelde tuletada, kuidas mäng käib. Täpsem informatsioon peagi tulemas. Hoia silmad ja kõrvad lahti!

14. veebruaril saavad sõpradeks EBS ja Audentes

Valentinikuus kõik on uus - sõbrapäevapidu Seduction Discotheque's, kahel korral!

Sissepääs @ 22.00, muusikat teevad DJ Paul Oja, DJ Freis, DJ Michael B ja DJ Ashine.

100 esimesele saabujale tasuta tervitusjook!

Õõ täis südameid ja sära - *dresscode* "Shiny"!

Piletid saadaval ruumis 204: eelmüügist 60.-, kohapeal 100.-

Important Announcements

On **27th and 28th February** Dr Radka Obrtelova from Lancaster University Management School (LUMS) will be visiting EBS to interview candidates for entry to the double degree at LUMS this autumn, September 2008.

Please contact Sirli Kalep to arrange an individual interview!

If you are interested in studying abroad during the academic year 2008/2009 the deadline for applying is **1st of April**.

Materials, application forms and more information are available in **room 103**.

Also, on **6th of March** the Study Abroad Evening will be held. Previous outgoing and current incoming exchange students will talk about their experiences in studying abroad.

You can find us in **rooms 103 and 104**.

Nicola Hijlkema, Vice Rector for International Relations
Sirli Kalep, International Exchange Coordinator
Sigrid Maasik, Coordinator for International Relations

Please feel free to come and talk, ask questions or tell us about interesting items you know!

Otsi kohta, kus sa saad ning siis saad kodutöö ka tehtud

Liisa Kangust

Liisa.Kangust@ebs.ee

On kaht liiki grupitöid – ühed tehakse loengus ja teised tuleb teha pärast loengut teistega kokku saades. Loengus tehtavad grupitööd eeldavad enamasti tudengitelt hetketeadmisi või mõnele probleemile lahenduse leidmist varasemate teadmiste põhjal. Kuid nn koduselt grupitöölt oodatakse alati midagi enamasti ning tihti on need ka mahukamad. Minu viimase semestri õppekava sisaldas palju selliseid aineid, kus tuli teha enamasti iga nädal kodune grupitöö. Ning siis märkasid

koos oma grupikaaslastega, et tegelikult ei ole võimalik seda koolis kusagil teha. Just nimelt, asi on kohas, mitte vahendites. Kõige ideaalsem koht koduseks grupitööks oli lugemissaal, lisaks *wifi* le on seal palju vajalikke raamatuid, kus lisainformatsiooni saada. Kuid probleemiks kerkis iga kord rääkimine. Arutelude tõttu ei olnud me seal kunagi eriti populaarsed. Sellest ka küsimus, kus peaks tudengid oma kooliasju arutama ja tegema, kui isegi lugemissaalis seda teha ei saa?

Loomulikult võib ju vastata, et lugemissaal on lugemiseks, nagu nimigi juba ütleb. Kuid siiski pole mina veel kordagi näinud, et terve saal täis oleks, seega pole kunagi ruumis nii palju lugejaid korraga.

Seetõttu arvan, et killuke lugemissaali (6. korrusele viiva trepi poolne osa) võiks olla eraldatud neile kodutöötegitajatele, kellel on vaja asju omavahel ka arutada, samal ajal oleks nad aga piisavalt kaugel lugejatest, et mitte segada nende mõtteid.

Sõbraliku ja lahke ühiskonnaga harjub kiiresti

Kaarel Tamm

Kaarel.Tamm@ebs.ee

Olen pärast paari Ameerikas elatud aastat olnud püsivalt tagasi Eestis juba eelmise aasta augusti lõpust saadik. Minult on korduvalt küsitud, kas ma hakkan millestki puudust ka tundma. Enam-vähem alati olen jätnud sellisele küsimusele vastamata, eelkõige sellepärast, et ma ei ole sellele sisimas veel vastanud.

Tegelikult olen ma nende kuude jooksul Eestis vähemalt ühe tahu leidnud, millest ma puudust tunnen. Selleks on inimeste sõbralikkus ja lahkus ühiskonnas. Küllap on paljud seda mingil määral ühes või teises lõunamaa riigis kogunud, olgu selleks Egiptus, Türgi või Kreeka. Olen kõigis nimetatud kohtades käinud ja tean õelda, et ameeriklased on nendest veel ühe sammu eespool.

Ameeriklased on lõbusad inimesed, kes püüavad kõigele läheneda huumori ja lahkusega. Elementaarne on see, et suur osa inimestest naeratavad üksteisele ning sageli käib sellega kaasas ka lühikene tervitus või näiteks küsimus „kuidas läheb?“. Nooremate inimeste seas on laialt levinud ka lihtsalt peaga noogutamine ja näiteks slängist võetud sõnad „what’ up, man?“ kasutamine.

Harv ei ole ka juhus, kui kiidetakse inimese riietust, soengut, mobiiltelefoni, autot või isegi aktsienti. Tekib väga hea enesetunne, kui hommikul tööle minnes kohvikust läbi astudes kõik naeratavad, keegi järjekorras kiidab päevaks valitud riideid ning müüja soovib ilusat päeva. Selle kõigega harjub kiiresti. Paraku oli paari nädala eest ühes Tallinna kohvikus hoopis vastupidine hetk, kus müüja oli pahuras tujus, turtsus ning

tagatipuks kohvikust väljudes vastas üks kaaslinlane mu sõbralikule naeratuselausega „mis sa vahid?“. Ameerikas oleks selline käitumine mõeldamatu.

Ma väga loodan, et ühel hetkel hakkavad ka eestlased pisut sõbralikumalt ja lahkemalt käituma, sest selline ühiskond on tõesti väga meeldiv.

Näide alati lahketest ja naeratavatest ameeriklastest.

Käesoleva aasta sügissemestrist on lõputöö kohustuslik

Liisi Poomann

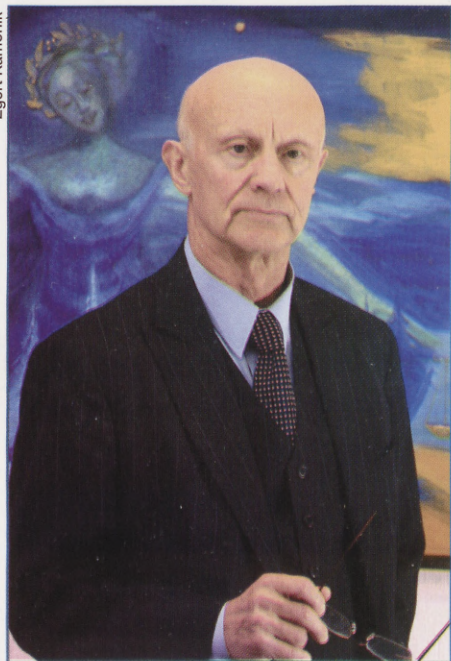
Liisi.Poomann@ebs.ee

Enne jõule tuli kevadel lõpetama hakkavatele tudengitele õppeinfosüsteemi kaudu teade, mille kohaselt alates sügissemestrist 2008 ei ole võimalik EBSi lõpetamiseks valida enam lõputöö ja eksami vahel, vaid kohustuslik on teha lõputöö.

Erandiks on võõrkeelte ja ärikorralduse eriala tudengid, kellel on kohustus teha lõpueksam. Vaatamata kohustuslikkusele saavad kõik üliõpilased taotleda ka lõpueksami või lõputöö sooritamist, kui neil on selleks piisavad põhjused.

Miks aga selline otsus vastu võeti ning mida arvavad sellest tudengid, õppejõud ning rektor?

Madis Habakuk, EBSi rektor:

EBSi rektor Madis Habakuk leiab, et lõputööd on kasulikumad kui lõpueksamid.

Miks selline otsus vastu võeti ja mis oli selle ajend?

On kahte tüüpi teadmisi: analüütilised ja sünteetilised. Sünteetilisi teadmisi ei saa loenguga-eksamiga anda, küll aga lõputööga. Eksamil toimub reeglina analüütiliste

teadmiste kontroll. Lõputöös lahendab tudeng mingit praktilist probleemi, mille käigus on vaja „kokku sulatada” paljude ainete analüütilisi teadmisi ja nii tekib sünteetiline oskus teadmisi rakendada.

Mis on otsuse eesmärk?

Olen seisukohal, et need tudengid, kes teevad lõputöö, oskavad midagi enam ja sobivad tööandjale paremini. Lühidalt: et tudeng oleks valmis edukamalt tööle asuma.

Olen seisukohal, et need tudengid, kes teevad lõputöö, oskavad midagi enam ja sobivad tööandjale paremini.

Madis Habakuk

Miks ei küsitud tudengite arvamust, vaid otsustati isekeskis?

Ega ka patsiendi käest ei küsita, kuidas tal südameveresooni vahetada. Seda tüüpi otsuste tegemine nõuab professionaalseid ülikooli juhtimise teadmisi, mida tudengil ei ole ega saagi olla. Olen seisukohal, et EBSi üleminek lõputöölt eksamile oli vale otsus, mida nüüd korrigeeriti. Teatavasti on ka Eesti teistes ärikoolides lõputöö.

Kas Te ei karda, et lõpueksami eemaldamisel jääb paljudel üliõpilastel kool ning lõpetamine venima, kuna ei leita muu kõrvalt aega lõputööd kirjutada?

Meie statistika kinnitab vastupidist. Ja isegi kui see nii ei oleks, tahan ma, et EBSi diplomi saavad ainult need, kes on olnud suutelised omandama kõrge kvaliteediga hariduse. Eeldan, et lõpetav tudeng ei tööta lihttöölisena, vaid oma erialal, mistõttu tema igapäevane töö peaks lõputööle väga läheneb. Annan ka nõu, kuidas lõputööd alustada. Enamik tudengeid ju töötab. Minge oma ülema juurde ja paluge tal nimetada mõned probleemid, mis oleks

küllalt kopsakad, et nende lahendamine annaks välja EBSi lõputöö mõõdu. Siis minge juhendaja juurde ja tehke valik. Sellega on teie igapäevane töö ja lõputöö koostamine lähedased tegevused. Saate lahendatud probleemi ja ka teie lõputöö on sisuliselt valmis. Kui tegite hea töö, mille kaitsmist võiks tulla ka ülem kuulama, oleks teil teenitud olulised plusspunktid edasi liikumiseks.

Kas leiate, et tudengite koha pealt on see parim otsus?

Nii ja naa. Tudengi nahas on nagu kaks inimest. Üks tahaks sageli saada kergemini asja maha. Teine on see, kes kümne aasta pärast surub õppejõu kätt ja tänab hea hariduse eest. Ma pean silmas seda teist, nagu ka kõik ülejäänud tööandjad.

Tiina Tšatšua, õppejõud:

Mulle isiklikult meeldiks, kui igal üliõpilasel oleks kohustus teha eksam ja lõputöö. Võib

Mulle isiklikult meeldiks, kui igal üliõpilasel oleks kohustus teha eksam ja lõputöö.

Tiina Tšatšua

ju tunduda, et „tõeline kadalipp”, aga siis võiks ülikooli ja õppejõu süda rahulik olla. Tulevase juhi-spetsialisti valmisolek tööks

oleks igati kontrollitud. Lõputöö kirjutamine annab juurde nii teadmisi, iseseisva töö oskust kui ka kindlustunnet – kuhu suunas erialaselt edasi liikuda ja millise teemaga erialaselt sügavuti tegeleda.

Aet Toots, õppejõud:

Minu arvamus on, et kolmeaastase nominaalajaga ehk 120ap õppekavade korral ei ole paraku tudengil piisavalt aega, et uurimistööle piisavalt pühenduda ning sellesse õppekavva mahub vanade 160ap kavadega võrreldes ka vähem aineid, mis uurimistööks piisavalt ette valmistaksid. Seega näeksin lõputöös pigem võimalust üle keskmise edukatel tudengitel võtta endale soovi korral pingutust ja ülihead ajaplaneerimist nõudev väljakutse.

Siiri Paas, tudeng:

Rain Dorbek

On selge, et see otsus on tudengkonna jaoks liiga kiiresti vastu võetud.

Siiri Paas

On selge, et see otsus on tudengkonna jaoks liiga kiiresti vastu võetud. Seda ei ole arutatud tudengite endaga ning seega on mitmed head ja halvad küljed varju jäänud. Samuti ei ole otsust piisavalt lahti seletatud. Muutused on igas organisatsioonis tavalised, kuid töötavad hästi vaid siis, kui need on eelnevalt asjaosalistega läbi arutatud. Selle otsuse tõttu tuleks rohkem rõhku hakata panema tudengite ettevalmistusele lõputöö kirjutamiseks – see tähendab senisest suuremat tähelepanu akadeemilisele kirjutamisele, vormistamisele, juhendamisele ja nõustamisele.

Kaspar Kägu, tudeng:

Triin Rebane

Kui võtta tudengite seisukohast, siis lõputöö tegemine on ehk lihtsam või vähemalt pingevabam. Kaldun arvama, et rohkem tudengeid kukuks läbi lõpuksamini sooritamisel kui lõputöö kaitsmisel. Kui aga sellised muudatused on lühiajalised ja pidevad, siis on nad negatiivsed. On raskem võrrelda

On raskem võrrelda lõpetanud tudengite taset, kui üks sooritab eksami ja teine lõputöö.

Kaspar Kägu

lõpetanud tudengite taset, kui üks sooritab eksami ja teine lõputöö. Arvan, et lõpetajate osakaalu mõjutab lõputöö kirjutamise kohustus positiivselt.

Triin Rebane, tudeng:

Rain Dorbek

Leian, et otsus on tehtud liiga kiiresti ning seda pole piisavalt tudengitele lahti seletatud. Teade läks sel kevadel lõpetama hakkavatele tudengitele ÕISI. Kuulun samuti sellesse sihtrühma, kuid minuni see teade ei jõudnud. Kuuldes, et pean hakkama lõputööd tegema, oli segadust kui palju. Alles hiljem selgus, et minu eriala on muudatusest välja jäetud. Arusaamatuks jääb, miks ühel erialal jäeti kord samaks, kuid ülejäänutel muudeti. Samuti kardan, et lõputööde tegemine lükkab nii mõnegi lõpetamise edasi, kuna lõputöö kirjutamiseks peab rohkem aega varuma ja

Kuulun samuti sellesse sihtrühma, kuid minuni see teade ei jõudnud.

Triin Rebane

kirjutamiseks ennast nii-öelda kokku võtma. Kuna paljud käivad kooli kõrvalt tööl, on see ilmselt neile keerulisem kui lõpuksamiks õppida.

Tarmo Sumberg: „Inimene peab saama teha seda, mis talle väga meeldib ning mida ta hästi oskab.”

Triin Rebane
Triin.Rebane@ebs.ee

EBSi vilistlane Tarmo Sumberg on üles ehitanud Reval Hotelli Grupi ning koos partneritega püsti pannud hotellid Kolm Õde, Telegraaf ning Albert, hotelli Georg Ots Spa ning päevaspaa CitySpa. Varsti valmivad GOSPA Residentsid. Ta on mees, kes vaatamata oma suurtele saavutustele jääb tagasihoidlikuks ja siiraks ning jutustab hotellindusest, sära silmis.

Sel ajal, kui Tarmo Sumberg õppis EBSis, ei olnud statsionaarset kooli veel olemaski. Polnud isegi oma koolimaja, vaid õpe toimus Suurupi puhkelaagris. Tol ajal koosnes õppegrupp töötavatest inimestest ning kooliaeg kestis ainult poolteist aastat. Õpe toimus rütmis nädal koolis, nädal tööl. Suurupis õpiti ning elati nädalake. Sellele järgnes tööpäev ning niiviisi terve aasta.

Miks siis ikkagi EBS?

No miks minnakse kooli – et ikka targemaks saada! Inimesed läksid EBSi kolmel põhjusel. Esiteks see, et suur osa õppejõude toodi välismaalt. Teiseks, koolis oli väga süvendatud inglise keele õpe. Maailm läks lahti ning inimesed hakkasid mingit moodi ka ärisuhteid arendama. Seega oli inglise keel selline *must be* (vajalik – toim.). Kolmandaks, kursuse lõpp oli kolm kuud Ameerikas. See oli paljudele väga atraktiivne, kuna formaalselt oli veel vene aeg.

Ameerikas olid siis loengud või praktika?

Kuu aega olid San Fransisco ülikoolis õppetöö, loengud ja seminarid. Ülejäänud kaks kuud oli praktika. Iga õpilane pidi omale ise praktikakoha leidma. EBS kui kool ei garanteerinud kõigile praktikakohti. Kes sai, see sai. Kes ei saanud, see ei saanud. Mina olin praktikal ühes Georgia osariigi hotellis.

Kas sealt saigi hotellipisik alguse?

Tarmo Sumberg.

Number üks on isikuomadused. Number kaks on kogemused ning number kolm on haridus.

Pisik.... ei tea. Tol hetkel, kui ma Ameerikasse läksin, siis ma teadsin, et tagasi tulles lähen hotelli tööle. See oli plaani osa ning seepärast tahtsingi hotellis praktikal olla.

Kui oluliseks peate üldse haridust? Näiteks kui võtate tööle uut inimest, siis kui oluline on

diplom ning kui olulised on isikuomadused ja kogemused?

Number üks on isikuomadused. Number kaks on kogemused ning number kolm on haridus.

Sõltub alati konkreetsest töö- ja ametikohast ning milliste omaduste ja tunnustega inimest sinna vaja on. Inimese isikuomadused peavad sobima. Haridus ja kogemus on võrdsed asjad, mis on vajalikud. Need on omavahel seotud. Ei saa ühte ilma teiseta. Ma ei tähtsusta üle hariduse nii-öelda nimekirja CV-s.

Meil on siin nii, et kui inimesel on CV-s kirjas, et ta on õppinud, töötanud või praktiseerinud kusagil välismaal ükskõik millises riigis või koolis, siis see annab talle juba palju juurde. See tähendab elukogemust, silmaringi suurendamist. See on väärt.

Kuidas Te hotellinduse valdkonda sattusite?

Ülikoolikaaslane kutsus. Ta oli seal juba ees ning vajas mõttekaaslast ja tuge. Tundus huvitav ja põnev. See oli see aeg, kui kõik uued asjad tundusid põnevad. Nõukogude ajal oli nii, et inimesed välismaale ei saanud ja välismaalased siia ei saanud. Need, kes said, olid nii-öelda suletud uste taga. Seetõttu tekkis turismindusele ja hotellindusele maine, et see on niisugune suletud keskkond, mis on valitud inimeste valdkond. Kontrollitud valdkond.

Mis Teid hotellide juures kõige rohkem paelub? Miks Te olete sellesse valdkonda püsima jäänud?

Vaheldusrikkus. Kui sa võtad vastu töö hotellides, siis iga päev on erinev ning iga päev on uued situatsioonid ja inimesed. See teeb igapäevatöö huvitavaks. See, mida meie siin iga päev teeme, on ka kogu aeg midagi uut. Millegi uue loomine, maailma pidev jälgimine, pidev muutus. See ei ole rutiinne.

Kuidas Te jõudsite Legendijuhtimise ASini?

Enne seda töötasin 10 aastat ühes firmas, mis oligi tegelikult ühe firma loomine. Siis sai see etapp minu jaoks läbi. Loobusin sellest ja lahkusin sealt. Nüüd on selle firma nimi Reval Hotelli Grupp. Tegime firma, kasvasime teda suuremaks, müüsimis rikkastele norrakatele maha, läksime ära ning hakkasime uuesti otsast peale oma asja tegema.

Sellega on selline väga isiklik asi – mis tüüpi inimene oled. Kas inimene on juhi tüüpi inimene või on ta ettevõtja? Mina

Mina olen ettevõtja tüüpi. Ma ei talu ülemusi.

olen ettevõtja tüüpi. Ma ei suuda töötada keskkonnas, kus on väga rutiinsed reeglid ja juhtimisliinid. Ma ei talu ülemusi. Ma ei ole oma elu jooksul eriti ülemuste alluvuses töötanud, kuna ma ei talu seda. Ma tahan olla ise see, kes valib ja otsustab, mis suunas minnakse, millal ja kuidas. Tegevjuht suures firmas, kus sul istuvad pea kohal suured kujud, kes ütlevad sulle millal ja kuhu sa võid joosta – see pole minu jaoks.

2002. aastal lõin mõne lähima partneriga uue firma, mis tänaseks on Legendijuhtimise AS. Firma on minu kontrolli all. Olen enamusosanik ja valin strateegia, mida teeme, kuhu läheme ja millal. Otseselt ei sõltu mitte kellestki.

Te olete suutnud püsti panna suurepärased hotellid. Kuidas Te seda teinud olete?

Igal projektil on oma lugu, mis on suhteliselt pikk lugu. Kui sa teed mingit uut asja, siis eesmärgi ja kontseptsiooni loomine, mida tahetakse lõpptulemusena saada, on kõige tähtsam. Kogu protsessi vältel tuleb kontseptsioonist kinni hoida.

Georg Ots Spa loomisel ei uskunud keegi, et Eestis on võimalik spaa-klientuuri tekitada. Isegi pangad ei uskunud ning oli kõiksugu teisigi takistusi. Aga näed, tegime ära ning veel paremini, kui oskasime loota. Hotelli Kolm Õde puhul oli tegemist lagunenu kultuuripärandiga, mille Tallinna Linnavalitsus otsustas maha müüa. Muinsuskaitse oli väga kahtlev ning kontrollis iga liigutust. Kui hotell valmis oli, saime Muinsuskaitseametilt aasta parima auhinna.

Millised on hetkel hotellide trendid, millest ehitamisel juhindute?

Uute hotellide tegemisel juhindutakse sellest, millised on tarbijate trendid ehk mida

inimesed tahavad. Siin pole ühest vastust, kõik sõltub sellest, kelle jaoks tehakse ja kus kohas. Üritame kursis olla ja uurime maailma, vaatame mis toimub ja käime ajaga kaasas. Otseselt me midagi ei kopeeri, kuid teatud asju võtame eelduseks või teadmiseks, et nii on vaja teha uusi asju.

Mida klient hotelli juures kõige rohkem hindab? Teenindust, interjööri, mugavust...?

Kõik kokku, aga esikohal on teenindus. Teeninduse all mõistame seda, et kõik asjad, mida oled oodanud ja lubanud, toimivad.

Eestis on turismisektor languses. Kuidas teie hotellides täituvusega on?

Meie hotellidel ei ole väga suurt mahtu turul. Tallinnas on meil kaks viietärni hotelli, mis on kindlale sihtgrupile suunatud ja oma eripäraga. Nende positsioon on tugev. Ja Saaremaa on peamiselt suunatud Eesti klientuurile. Kui Eesti majandusel läheb nüüd halvemini ja Eesti inimene tarbib vähem, siis loomulikult on sellel ka mõju meile.

Turism on lokaalne *bisnes*. Turism ei ole ainult väliturism. Mida suurem on riik, seda suurem on siseturismi osakaal. Eesti on nii geograafiliselt kui ka rahvaarvult väike, mistõttu on välituristide osakaal sektoris suur. Langenud on väliturism, siseturism on

Tarmo Sumberg Äripäeva konverentsil.

tõusnud. Kokkuvõttes on enam-vähem nullis.

Kui tihti Te ise oma hotellides käite?

Ega ma väga puhkamas ei käi. Kui sa oled seal, siis sa ei saa puhata. Siis sa oled ikka kas või alateadlikult jälgimas kõike, et kõik töötaks.

Millal on siis oodata seda hetke, kui turismisektor jälle tõusujoones on?

Ei tea. See sõltub mitmest asjast. Sõltub maailma majanduslikust olukorrast. Sõltub transpordihendustest – kuidas Eestisse saab, kui palju avatakse uusi liine, kui mugav on osta piletit ja nii edasi. Lennujaam on meil maha jäänud, võib-olla jõuab järele, kui lennujaama laiendus on valmis. Tegur on ka sihtkoha turundus. Riigi ülesanne on ennast müüa. Riigil on tavaliselt kaks probleemi: ressursi või oskuste puudus. Praegu tundub, et on oskuste puudus.

Tegutsete ka väljaspool Eesti piiri – kumb on lihtsam, ajada äri kodu- või välismaal?

Vahet ei ole. Suhelda on emakeeles lihtsam. Samuti tunned oma koduturgu paremini – kohti ja sihtturgu. Välismaal on turg aga suurem. Nii kohalikud turud kui ka muud. Kõik noored võiksid minna julgelt Eestist välja. Seal on nii palju võimalusi.

Kas selles valdkonnas on üldiselt kerge või raske äri ajada?

Ei tea millega võrrelda. Kui on raske, siis peab olema millegagi võrrelda. Näita mõnda valdkonda, kus on kerge. Igaüks peab tegema seda, mis talle meeldib ja mida ta kõige paremini oskab. See on kõige tähtsam. Miks vahel asjad paigast ära on? Sellepärast, et inimene on vales kohas. Kas ta hindab ennast üle või teeb seda mingil muul põhjusel. Näiteks raha. Mina isiklikult ei tee neid asju üldse mitte raha pärast. Kui hakkad uut äri tegema, siis ei saa mõelda, palju ma selle eest raha saan. Kui ma teen hea asja, siis raha tuleb iseenesest. Raha on selle asja tagajärg, mitte eesmärk. Pigem pead sa tegema seda sellepärast, et sulle meeldib seda teha.

Mis on need kolm põhilist asja, mida Te enne hotellindusse sukeldumist ette ei osanud kujutada?

Ma ei osanud tegelikult midagi ette kujutada. Ma ei tea, mis on need kolm asja. Ainuke

Riigi ülesanne on ennast müüa. Kui ma teen hea asja, siis raha tuleb iseenesest. Piire sõpruse ja töösuhte vahele on raske tõmmata.

teoreetiline takistus saab olla inimese tervis. Pigem ma eeldan, et kui pea ja käed-jalad on terved, siis ainuke takistus on see, kui sa ei tea, mida edasi teha.

Aga kas see, et Te ei osanud valdkonnast midagi oodata, oligi see, mis teid asja juures võlus?

Tundus suhteliselt arusaadav asi. Midagi müstilist siin ei ole. Paljuski on see lihtsam kui teised valdkonnad.

Mis mõttes lihtsam?

No kas või tehnoloogia mõttes. See

Tarmo Sumberg tenniseturniiril, oma lemmikharrastuses kätt proovimas.

Andras Kralla

on valdkond, mis on väga kapitali- ja tööjõumahukas. Teadmiste mahukus siin nii väga suur ei ole. Kui sa võtad ühe keskmise hotelli, siis ei ole vaja tööle väga suurt hulka spetsialiste-juhte. Valdav osa on lihtsa töö tegijad – teenindajad, korrashoidjad, kokad. Kui sa vaatad statistikat, siis hotellinduses ja restoranides on kõige madalamad keskmised palgad. Hotellides on aga väga vaja lihtsa töö tegijaid, keda on järjest raskem leida. Kõik tahavad olla juhid ja spetsialistid, samas nendest ei olene tihti üldse nii palju kui teenindajatest või kokkadest.

Kas vennaga koos äri ajada on raske?

Mõnes mõttes on kerge, mõnes mõttes raske.

Millises mõttes siis on kerge ja millises raske?

Kuna me üksteist hästi tunneme, siis me teame, millised on võimed ja mida võib oodata. Loomulikult on usaldus see, mis täiesti toimib. Raske on pigem üksteise suhtes nõudlik olemine. See on täpselt sama meeleolu nagu sõpradega äri tegemine. Sõltub palju firma tüübist. Meil on *happy family*-tüüpi firma – meil ei ole karme reegleid. Keegi ei vaata kella, mis kell tulid, mis kell läksid ja kus vahepeal olid. Peamine, et asjad tehtud ja asi areneks. Sõpradega on samamoodi. Piire

Vaade Georg Ots SPA sisehoovilt hotellile.

sõpruse ja töösuhte vahele on raske tõmmata.

Millised on Teie tulevikuplaanid?

Teete uue kannapöörde, kui Legendijuhtimise etapp saab läbi? Ma ei tea, kuhu peab pöörama. Kui teaks, siis pööraks. Pigem on see nii, et iga inimene teeb seda, mis talle meeldib. Inimene on siis õnnelik, kui ta

saab teha seda, mis talle meeldib ja mida ta oskab. Nii kaua, kui see mulle meeldib, ja nii kaua, kui mul jõudu on, siis niikaua me teeme. Siin turul pole väga palju võimalusi. Hetkel ma arvan, et polegi võimalusi. Kõik poolerioleavad projektid ja planeeringud on välismaal.

Nimi: Tarmo Sumberg

Vanus: 44

Hobid: sport (tennis); muusika – hotellide muusika valiku teen ise, keegi teine sellele ligi ei pääse; raamatute lugemine ja televiisori vaatamine – kaks asja, mida õõsel enne magama minekut teen.

Elumoto: igaüks peab saama teha seda, mis talle väga meeldib ja mida ta hästi oskab.

Tarmo venna Tauri Sumbergi kommentaar:

Tarmo Sumberg on äripartnerina tugevat visiooni omav inimene. Ta mõtleb asjad kaugele läbi ja reeglina mitme eri stsenaariumiga. Ta proovib saada maksimaalset visioonirakendust ja seisab oma nägemuse eest kindlalt. Vanusega on talle juurde tulnud kannatlikust ja tolerantsi, kuna elukogemus aitab leppida olukordadega, mille muutmine ja juhtimine ei vääri aja ja mis iganes muu ressursi panustamist. Ta on võimeline

see on omane ainult kompleksivabadele inimestele. Ta ei hooli välisest särast ja tema edevus on pea olematu. Hotellindus on selline ala, mis nõuab kõigi inimeste erinevate soovidega arvestamist, mis tõttu edukas on see, kellel on suurem empaatia ja loovus.

Ta ei hooli välisest särast ja tema edevus on pea olematu.

enda üle nalja tegema ega solvu, kui keegi lähedastest sõpradest seda teeb –

Ebsikad on vallutanud panganduse

Triin Rebane ja Liisi Poomann

Triin.Rebane@ebs.ee

Liisi.Poomann@ebs.ee

Väga paljud ebsikad on sukeldunud koolipingist või pärast lõpetamist pangandussektorisse. Väiksemastaabilise kooli kohta on meie kooliga seotud inimesi pankades tööl üllatavalt palju. Ettevõtte, kus on kõige rohkem ebsikaid, on Hansapank. Väga paljud tudengid lähevad tööle juba õpingute keskel. Hansapanga pressiesindaja Kristi Künnapase sõnul on tudengid Hansapanka vägagi teretunud. „Hansapangas on õppimine väga hinnatud ja tunnustatud. Ligi veerand meie töötajatest õpib veel,” lisab Künnapas. Iga aasta suvel läheb Hansapanka praktikale ligi 200 noort, kellest pooled jätkavad sügisel pangas

töötamist osalise või täiskoormusega. Nordea Pank Eesti kommunikatsioonijuhi Reelika Raamatu sõnul on nendegi ukсед säsarilmsetele ja tegusatele inimestele alati avatud. „Koolis käivad noored on meie õppimist ja enesearendamist väärtustavas organisatsioonis igati teretunud,” lausub Raamat. Tänapäeval ei eeldata noort inimest tööle võttes, et tal oleks ette näidata kõrgkooli diplom ning pikk nimekiri mitmetest kursustest, kus ta on osalenud. Isikuomadused ja kogemused on hakanud üha suuremat rolli mängima. Künnapase sõnul oleneb kandidaadilt nõutav haridus konkreetsest ametipostist. Isikuomadused ja kogemused aga mängivad väga olulist rolli, kuna nende kaudu selgitatakse välja, kas antud töö on kandidaadile sobiv.

Samuti pole oluline, et haridus vastaks tingimata valdkonnale või et mõne ülikooli tudengid on soositud. „Konkreetse kooli diplomit ei eelista – kõik majandusharidust pakkuvad koolid on võrdses positsioonis,” lisab Raamat. Vaatamata sellele on väga paljud pankade töötajad ka teise erialase taustaga kui majandus ja ärijuhtimine. Tudengid ei jää ettevõttes märkamatuks. Hansapangas võimaldatakse kõikidele õppuritele õppepuhkust ning korraldatakse erinevaid projekte tudengite tunnustamiseks. „Ülikoolilõpetajatele korraldame igal suvel tänuürituse, kus tudengitele antakse üle panga poolt kingitused,” selgitab Künnapas. „Lisaks tunnustame parimaid Hansapangaga seotud teemadel kirjutatud lõputöid nii bakalaureuse kui ka magistritasemel.”

Ebsikad kommertspankades

Hansapank 199

SEB Eesti Ühispank 100–130

Sampo Pank (statistika puudub)

Nordea Pank 23

SBM Pank 1

Parex Banka 7

Unicredit Bank 5

Ettevõtte, kus töötab kõige rohkem ebsikaid

Hansapank on ettevõtte, kus töötab kõige rohkem ebsikaid. Käesoleva aasta jaanuari seisuga töötab pangas 132 EBSi vilistlast ning 67 alles tudeerib. Mis on selle põhjuseks ja miks just Hansapank? Kas Hansapank on tõesti nii hea tööandja või minnakse sinna sellepärast, et see on kõige suurem pank? Vastuse annab meie EBSis õppiv kolmanda kursuse tudeng Natalja Tšerepanova.

Miks EBS ning kuidas sa Hansapanka sattusid?

„Tahtsin ülikooli kõrvalt tööl käia, kuid alguses olin kindel, et lähen teise ülikooli päevaõppesse ja mõni õhtu käin tööl, kuid siis sattusin Internetis Hansapanga töökuulutuse peale ja mõtlesin proovida – õnnestus! Siis muutsin väga kiiresti

ülikooliplaane ning läksin EBSi õhtuõppesse ja täiskohaga Hansapanka.”

Kuidas Hansapank suhtub õppivatesse noortesse?

„Hansapangas tunnustatakse haridust ja õppimist. Väga paljud hansapankurid omandavad kõrgharidust. Õppepuhkusega ei teki kunagi probleeme. Hansapank pakub ka poole või kolmveerand kohaga töökohti, et õpilased jõuaksid ülikoolis käia. Kaks korda aastas tunnustatakse ülikooli lõpetajaid vastava üritusega.”

Miks just Hansapank, mitte mõni muu pank?

Kui palju mõjutas haridus tööle võtmist? „Hansapanka tööle tulles sain aru, et see on kindel, turvaline töökoht, mis hoolib oma töötajatest, ning et siin on palju karjääri võimalusi. Hansapanka tööle tulles oli tähtis kõrgharidus või selle omandamine. Kuna ma läksin siis just ülikooli, siis see nõue oli mul täidetud. Igatahes olen pea kolm aastat käinud täiskohaga tööl ning täiskoormusega ülikoolis ja siia maani on asi õnnestunud. Kindlasti on siin suureks toeks olnud Hansapank ise, kuna siin väärtustatakse haridust ning tullakse selles suhtes igati vastu. Ma arvan, et kui kohe alguses niisuguse elutempoga harjuda, siis saab väga hästi hakkama!”

Hei tudeng, haara karjäärivist kinni!

Katrin Kask
katrin@BEST.ee

Miks täituvad korra aastas TTÜ koridorid eri firmade esindajatega ja toimub inimeste tihe sagimine? Tahad rohkem teada? Tule ja uuri järele! Jutt on kontaktprojekti „Võti Tulevikku” karjääripäevadest, mis sel aastal toimuvad 27.–28. veebruarini.

Kolmapäeval, 27. veebruaril toimuvad üldharivad loengud ruumis I-202. Esinejateks on avaliku elu tegelased Andres Arrak, Aavo Kokk, Raivo Järvi, Peep Vain. Avamine algab kell 9.45 ning põnevad esinemised kestavad kuni kella 14.50ni, algusega igal täistunnil. Samal ajal on TTÜ majandusmajas Koplis majandustudengitest huvitatud ettevõtetel presentatsioonid ning stendid, kust saab praktika või töö kohta firmadelt lisainformatsiooni küsida. Neljapäeval, 28. veebruaril toimub TTÜ peamajas mess, milles osaleb üle 60 ettevõtte eri valdkondadest. Päeva jooksul on kõigil tudengitel võimalus suhelda otse ettevõtete personalijuhtidega ning huvi korral uurida praktika või töövõimaluste kohta. Samuti tutvustavad firmad nii

enda olemust kui ka karjäärivõimalusi lühiloengutes, mis toimuvad terve päeva vältel auditooriumites.

BEST-Estonia korraldatav kontaktprojekt „Võti Tulevikku” toimub juba 18. korda ning on end tõestanud igati jätkusuutliku ning vajalikuna. Projekt koosneb kahest osast,

millest üks osa on infokataloog ning teine karjääripäevad. Kataloog tuleb tudengitele tasuta koju. Seega, kui Sul juba pole tellitud, siis tee seda kohe! Katalooge on vaid piiratud koguses ning neid saab tellida kuni 9. veebruarini aadressilt www.VT.ee

„Võti Tulevikku 2007” karjääripäevadel kubises TTÜ fuajee tudengitest.

Lenno Nagel

Tallinna Tudengi Talent 2008

Kolmapäeval, 20. veebruaril toimub Club Hollywoodis tudengite klubiürituste sarja selle aasta esimene pidu „Tallinna Tudengi Talent”.

„Ladies Night’il” valitakse Tallinna kõrgkoolide tudengite seast säravaim ja talendikaim tudeng. Äkki oled selleks just Sina, ebsikas? Oskad või teed midagi sellist, mida sõbrad ei oska?

Too oma varjatud oskused lagedale ning saa kogemuse ja auhindade võrra rikkamaks, osaledes Tudengi Talendi *show*’s. Osalemiseks peaksid Sul vabad olema 11.–20. veebruari tööpäevade õhtud kella viiest seitsmeni. Saada meil tudengipidu@gmail.com oma nimi, kool, kontaktnumber ja kirjelda lühidalt oma talenti. Kohtume 20. veebruaril Hollykas!

Talendiks ei pea olema ainult laulu- või tantsuoskus.

Raim Dorbek

Ebsikad Mihkel Härm ja Kristjan Tiik võitsid kinnisvaraolümpiaadi

Triin Rebane
Triin.Rebane@ebs.ee

Rahvusvahelise ärijuhtimise kolmanda kursuse tudengid Mihkel Härm ja Kristjan Tiik võitsid Metro Capital Managementi kolmanda kinnisvaraolümpiaadi. Võidule aitasid kaasa kaks Tallinna Tehnikakõrgkooli arhitektuuritudengit Kristjan Tõlk ja Olavi Kukk.

Kust tekkis idee osaleda MCM võistlusel?

Kristjan: Nägin kuulutust, mis ÖISI tuli. Kuna olen selles valdkonnas ka varem tegutsenud, siis mõtlesin, et miks mitte. Pidasin kiirelt nõu Mihkliga ja langetasime ühise, positiivse otsuse.

Kas teil oli ka kindel põhjus osaleda või lihtsalt niisama?

Mihkel: Üks oli see, et meil oli stipendiumikomisjon EBSis ja Madis

Habakuk ütles, et kui te nüüd, poisid, midagi tegema ei hakka ja võistlustele ei lähe, siis võtame stipendiumi ära.

Mihkel Härm

Habakuk ütles, et kui te nüüd, poisid, midagi tegema ei hakka ja võistlustele ei lähe, siis võtame stipendiumi ära.

Kristjan: Lisaks pani kool kevadsemestriks täisstipendiumi välja ja auhinnaraha 1500 eurot, pluss koolile 1000 eurot. Üheks põhjuseks oli ka see, et auhinnakoht on saavutus, mida endale CVsse lisada. MCM olümpiaad on kahtlemata mainekas üritus. Lisaks oli veel võitjatel võimalik õhtustada kõikide žüriiliikmetega, mis oli jällegi ääretult tore ja väga hariv. Kindlasti lootsin aga kogemuse võrra rikkamaks saada.

Kust te meeskonnakaaslased leidsite?

Kristjan: Alguses mõtlesime, et võtame kuulutusel ettenäidatud kontaktil ühendust, kuid kartsime, et saame partneriteks boheemlased, kes ei viitsi suurt midagi

Auhinnakoht on saavutus, mida endale CVsse lisada.

Kristjan Tiik

teha. Siis saime ühe sõbranna kaudu tema kursakaaslastega kontakti. Kaks väga tublit tulevast arhitekti – Kristjan Tõlk ja Olavi Kukk. Koostöö hakkas kohe sujuma.

Kuidas olümpiaadi kulg välja nägi?

Mihkel: Kõigepealt pidi algse kirjelduse kokku panema ning presentatiooni tegema.

Kristjan: „Hansapanga peakontoris toimus vahehindamine, tegime presentatsiooni, pärast mida meid põhimõtteliselt maatas tehti. Öeldi, et kõik on valesti! See oli meile väga masendav, sest kaks nädalat tööd lendas prügikasti. Hiljem selgus, et vahehindamine pidigi olema masendav, et kõik töid veel paremini teeks.”

Mihkel: Siis alustasime otsast peale.

Kristjan: Meil oli kaks nädalat aega, et uus projekt teha. Seejärel tuli töö esitada ning välja valiti viis parimat tööd, mis edasi lõppvõistlusele Riiga pääsesid. **Mihkel:** Riiga minekust teatati ette üks päev enne väljasõitu. **Kristjan:** Pärast tuli välja, et neil oli teatamine nii planeeritud. Meil oli üks

õhtu aega, et panna kokku lõplik presentatsioon ning Riiga sõita. Pärast kahetunnist magamist hakkasime kõik rõõmsalt Riia poole sõitma.

Mis tunne teid valdas, kui teatati, et võitsite?

Kristjan: Väga hea tunne oli. Kuna seal osalesid rahvusvahelised ülikoolid, sealhulgas EBSi peamiseks konkurendiks peetav SSE Riga ülikool, siis oli väga hea tunne teada saada, mis selle kolme aastaga on õpitud. Muidugi lätlasi oli ka nende koduväljakul Riias hea võita.

Mihkel: Pluss siis veel see, et kuu aega oled räigelt tööd teinud ning see meeldis ka teistele.

Mis oli kõige kihvtim kogu selle protsessi jooksul?

Mihkel: Võitmine.

Kristjan: Jah, aga kõige hullem oli kindlasti see ootamine enne võitjate väljakuulutamist. Otsustamine pidi võtma 45 minutit, kuid see kestis kaks korda kauem. Pinget võis noaga lõigata.

Mihkel: Mina olin kohe kindel, et võidame.

Saite autasuks 1500 eurot. Mis te sellega peale hakkate?

Võitjad Olavi Kukk, Kristjan Tõlk, Kristjan Tiik ja Mihkel Härm autasu kätteandmisel.

Kristjan: Raha jagasime ära.

Mihkel: Kui auhinnaraha kätte saime, siis üks arhitektidest tegi põhjaliku ülevaate, milliseid Sierrasid me kõik selle raha eest endale osta saaksime.

Valisite projektiks Pirita tee 26 asuva krundi, kuhu planeerisite projekti „Maarjamäe keskus”, mis sisaldas ärihoonet, spaad ja restorane. Kust selline idee?

Mihkel: Mõte oli selles, et kõik oleks ühes kohas. Inimene ei pea hakkama kusagile mujale sõitma, et saaks lõõgastuda, trenni teha või sööma minna. Ideid oli palju ja oli, mille vahel valida.

Kristjan: Pirita tee 26 projekti poolt olid kõik juba algusest peale. Krunt asub niivõrd eksklusiivses kohas.

Mihkel: Me ei teadnud Riia kohti just väga palju, mistõttu oleks sinna projekti teha olnud väga keeruline.

Kristjan: Pirita krundil puhul oli keeruline leida head lahendust muinsuskaitse all olevale Lillepaviljonile. Hiljem otsustasime, et Lillepaviljon sobib kõige paremini luksuslikuks restoraniks. Projekti tegemisel lähtusime turusituatsioonist ja ümbrusest. Kortermaja poleks olnud kasulik teha, kuna neid on seal ümbruses küll, kuid tehingute arv on väike.

Milliseid ideid teil veel oli

lisaks ärihoonele, spaale ja restoranile?

Kristjan: Alguses mõtlesime luksuskorterite ja ärihoone peale, nn *mixed use*.

Mihkel: Vahepeal oli ka mingi kontserdisaali idee.

Kristjan: Mõtlesime pakkuda konkurentsi Saku Suurhallile. Meil olid isegi mingid visuaalid juba olemas, milline see peaks välja nägema. Tahtsime teha midagi Dubais asuva seitsme tärni hotelli stiilis, kuna see sobiks hästi antud krundile. Mahud ei lubanud midagi sellist teostada.

Kuidas tööjaotus oli? Arhitektid tegid visuaali ning teie äriplaani? Kontseptsioon oli kohe paigas?

Kristjan: Tegelikult oli meil kõvasti vaidlusi. Meie Mihkliga üritasime kogu aeg välja mõelda, mis müüb tänases turusituatsioonis. Arhitektid proovisid kuidagi krundile arhitektuurilist väärtust luua. Meil oli Mihkliga eesmärk ikka võimalikult palju mahtu saada ning korralikult kasumit teenida.

Mihkel (naerdes): Neil oli seal pidevalt

Ja sa ei kujuta ette, kui lõbus meil oli.

Mihkel Härm

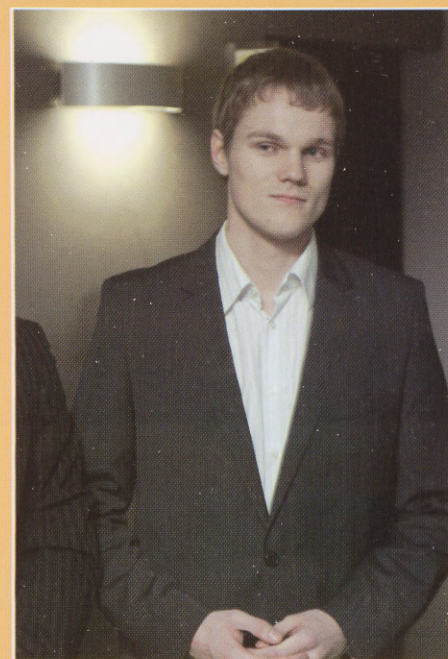
ikka ka mingeid vaidlusi, et mis programmi kasutada ja nii edasi. Samas ei olnud

meeskonnatöö üldse keeruline. Ja sa ei kujuta ette, kui lõbus meil oli.

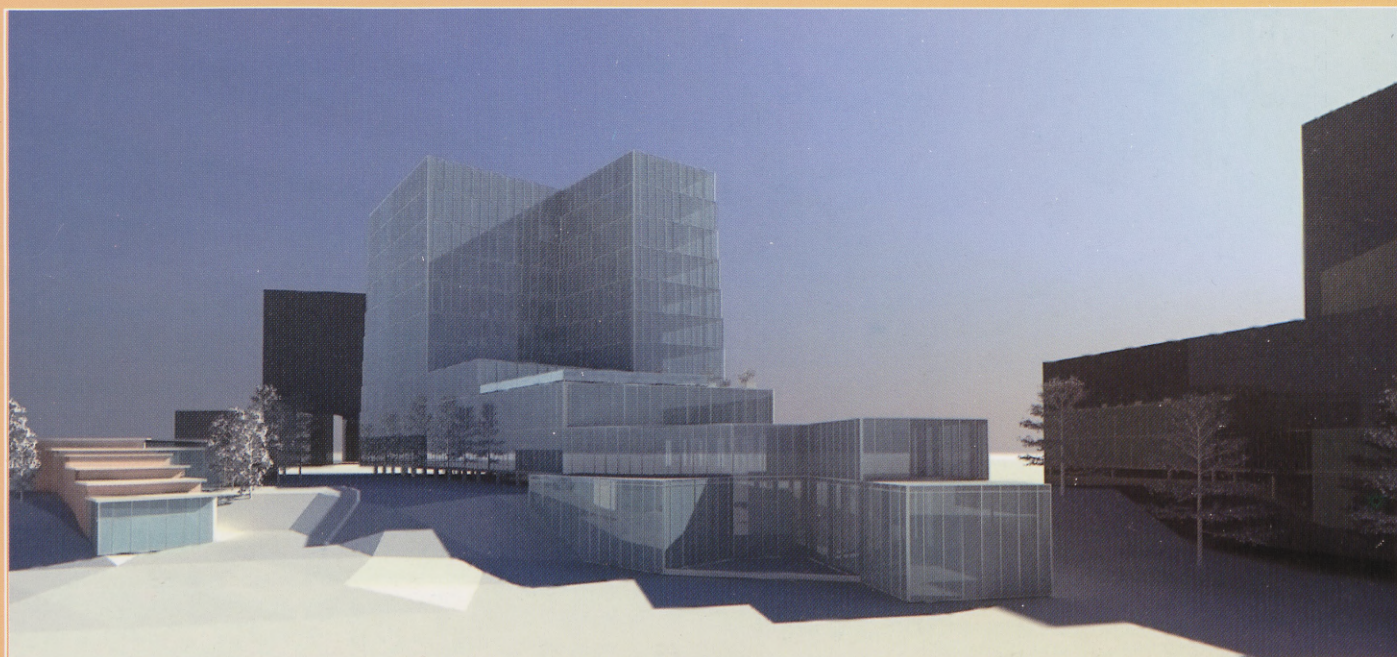
Kristjan: Jah, kõik olid väga erinevad isiksused koos, kuid asi sujus. Meie Mihkliga oleme veel sarnased, kuid meie arhitektidel oli ikka hoopis teistsugune mõttemaailm. Nemad nägid peamiselt kunstilist väärtust. Finantsinimesed näevad, kuidas raha teenida.

Nemad nägid peamiselt kunstilist väärtust. Finantsinimesed näevad, kuidas raha teenida.

Kristjan Tiik

Mihkel Härm hetk enne autasustamist.

Võiduprojekti arhitektid olid Tallinna Tehnikakõrgkooli tudengid Kristjan Tõlk ja Olavi Kukk.

Mis teie projektist nüüd edasi saab? MCM võtab projekti endale?

Kristjan: Ei tea. Pirita tee 26 krundiga oli MCM juba plaanid teinud. Aga ka nemad tõenäoliselt kogusid olümpiaadi ajal ideid, mida teha. Eks näis.

Mihkel: Projekt oli väga reaalne. Mõned olid väga utoopilised, meie oma on aga reaalne ja teostatav.

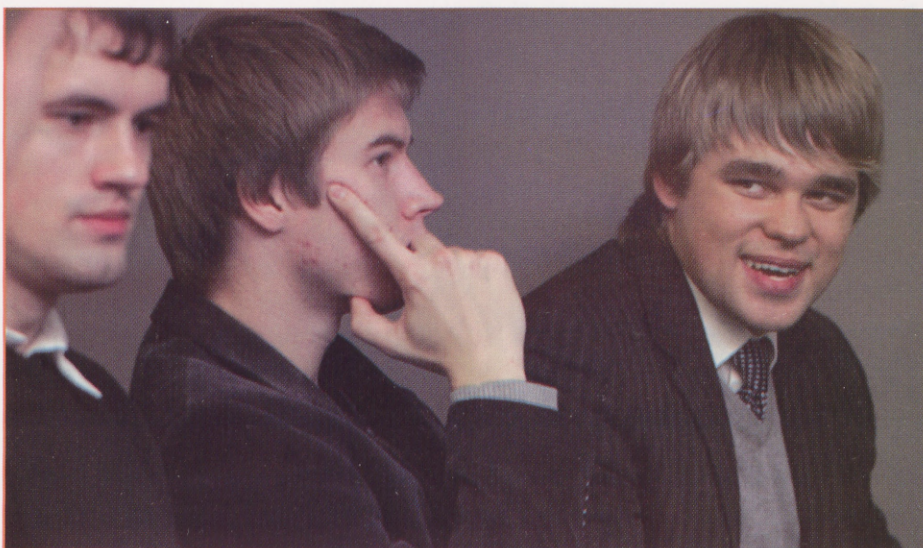
Kas võit on kuidagi ka teie elu muutnud? Hakkate nüüd kinnisvaraga tegelema?

Kristjan: Pigem keskenduks praegu õppimisele, kuidas tulevikus midagi teha. Koostöö olümpiaadi ajal oli väga edukas, olen edaspidi kindlasti valmis sama meeskonnaga tööd tegema.

Mihkel: Eks näis, mis tulevik toob.

Kristjan Tiik naasis olümpiaadilt rahuloleva näoga.

Võidumeeskond kaotas enne otsuse teatamist närveerides lausa kilosid.

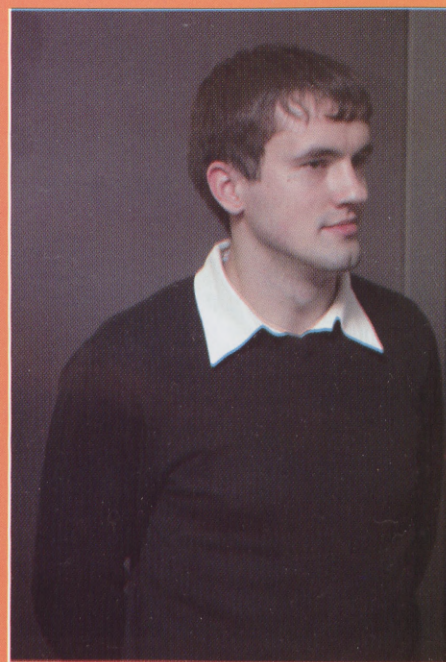
Läinud aasta novembris toimus Metro Capital Managementi kolmas kinnisvaraolümpiaad Eesti ja Läti tudengitele. Olümpiaadi tööülesanne oli töötada välja reaalse maatüki arenguvision, võttes arvesse ümbruskonna tähtsamaid ehitisi.

Lisaks kuulus ülesande juure äriplaani koostamine nii-öelda tulevastele investoritele ehk žüriiliikmetele. Riias oli projekti objektiks reaalne kinnisvarakrunt asukohaga Grostonas iela 1, Tallinnas Pirita tee 26 krunt.

Töid hindas mõlemat riiki esindav kuueliikmeline žürii, kuhu kuulusid Läti ja Eesti kommertsbankade finantsspetsialistid, Riia ja Tallinna peaarhitektid ja tegevarhitektid ning ülikoolide õppejõud.

Kommentaar: Kuidas sujus koostöö?

Kristjan Tõlk, meeskonnakaaslane: Kõik oli suurepärane. Kogu projekti jooksul sujus töö hästi. Ülesanded olid ära jaotatud – Kristjan ja Mihkel tegelesid ärilise poolega, meie Olaviga arhitektuurilisega. Kordamööda pidime üksteist jälgima, et kogu projekt reaalsuses püsiks. Samas ei tohtinud üksteist ahistada. Väga hea õhkkond oli. Meeskonnakaaslased olid suurepärased.

Kristjan Tõlk, Tallinna Tehnikakõrgkool.

Olympic Casino juht Tarmo Kase: “Peame esmaklassilist teenindust üheks oma edu pandiks!”

Sandra Goudin
Sandra.Goudin@ebs.ee

Tarmo Kase juhib juba kolmandat aastat Eesti suurimat kasiinoettevõtet, kus töötab enam kui 700 inimest. Vaatamata majanduse mõningasele kõikumisele on kasiinoärid endiselt edukad ning seavad julgeid eesmärke. Intervjuus tutvustab Tarmo Kase töö- ja karjäärivõimalusi Olympic Casino Eestis ning annab nõu noortele töötajatele.

Nimi: Tarmo Kase

Haridustee:

Lõpetanud Eesti-Ameerika Ärikolledži ärijuhtimise erialal, õppinud reklaami ja meediat Tallinna Pedagoogikaülikoolis ning avalikke suhteid ja ajakirjandust Tartu Ülikooli magistriõppes. Praegu õpib EBSi MBAs.

Töökogemused:

alates 2005 Olympic Casino Eesti AS tegevdirektor, juhatuse liige
2003–2005 AS ETK Leib (Eesti Pagar) müügidirektor (turundus ja müük, ettevõtte ümberkorraldus)
2002–2003 kontoritarvete firma OÜ Fopi (ettevõtte asutamine ja käivitamine)
Töötanud ka ASis Paradiisiviljad ja Fazer Eesti ASis, OÜs Jungent ja ASis Smarten.

Hobid: kalastamine, sport (lumelauasõit, rattasõit)

Millised on kasiinomaailma trendid 21. sajandil?

Jätkuv suund kvaliteetse meelelahutuse pakkumise suunas. Juba ammu pole kasiinod, vähemalt mitte Olympic Casinod, pimedad

ja kahtlased nurgatagused urkad, vaid igati stiilselt sisustatud ning mängimise kõrval ka teisi meelelahutusviise pakkuvad ajaveetmiskohad (*show*-etteasted, baar suure valiku jookidega, tippasemel baarmenid jne). Teine põhitrend on

Erakogu

Kasiinoettevõtte juhi ülesannete hulka kuuluvad ka sõnavõttud kasiino korraldatud meelelahutusüritustel.

Kuidas Te kasiinoärisse sattusite?

Sattusin kasiinoärisse Armin Karu isiklikul kutsel ning minu jaoks oli tegemist täiesti uue valdkonna ja suure väljakutsega. Seatud olid kõrged eesmärgid – suurendada Olympic Casino kasumlikkust ja tugevdada jätkuvalt positsiooni Eestis. Lisaks aidata kaasa kasiinoäri maine paranemisele.

täiendavate võiduvõimaluste pakkumine kõikvõimalike kampaaniate, lisaloosimiste ning lisavõiduvõimaluste süsteemide näol. Viimane tähendab seda, et kui sa nt kas või 10-sendise panusega automaadis mängid, siis ühel hetkel, olenemata sinu mänguseisust, võib käivituda automaadi lisavõiduvõimaluste süsteem, mille võidud ulatuvad sadadesse tuhandettesse kroonidesse.

Kuhu tahab Olympic Casino pikemas perspektiivis jõuda?

Oleme avaliku börsiettevõtteks välja öelnud, et aastaks 2010 tahame olla Kesk- ja Ida-Euroopa suurim kasiinomeelelahutuse pakkuja ja tegutseda vähemalt kümnes riigis. Praeguseks on kaks aastat tagasi välja käidud julge visioon väga lähedal täitumisele, sest Olympic Casino on esindatud juba kaheksas riigis. Kindlasti jätkame laienemist ja positsioonide tugevdamist ning seame endale ka uusi ja kõrgemaid sihte.

Meie huviks on kasiinoooperatsioonide kõrval meelelahutusvaldkond laiemalt, näeme väljakutset kasiinohotellide ja kasiinokomplekside arendamises. Kui seni oleme tegutsenud Euroopas, siis miks piirata ennast vaid ühe kontinendiga?

Milliseid võimalusi pakub Olympic Casino oma töötajatele?

Peame esmaklassilist teenindust üheks oma edu pandiks, sest meelelahutusasutusena ei saa me rahulduda vähema kui kvaliteetse elamuse pakkumisega oma klientidele. Seega panustame kõvasti nii kontori kui ka eesliini töötajate valikusse, koolitusse, arendamisse ning jätkuvasse motiveerimisse. Väljakutseid pakub ka see, et Olympic Casino näol on tegu rahvusvahelise ettevõttega.

Oma praeguste töötajate arendamiseks ja motiveerimiseks oleme käima lükanud Olympic University – juhtide järelkasvuprogrammi, mille kaudu anname parimatele töötajatele võimaluse end täiendada ja karjääriredelil edasi liikuda.

Milliste raskustega puutub kokku uus ja noor töötaja?

Minu kogemus näitab, et eelkõige on enesekindlus see omadus, mis tuleb aastatega ning põhineb aja jooksul saavutatud

kogemustel. Algaja juhi puhul on minu hinnangul kõige suuremaks komistuskiviks ebapiisav enesekehtestamise oskus ning suutmatus näha suurt pilti. Probleeme võib põhjustada ka töökoormus ning suutmatus oma tegevusi piisavalt delegeerida, säilitades siiski kontrolli kogu protsessi üle.

Lisaks tundub mulle, et noortel inimestel pole sageli piisavalt ambitsioone. Julgustan kõiki suurelt mõtlema! Oma töötajatelt ootame just julgust koos meiega suurelt mõelda ja seatud eesmärkide nimel kõvasti tööd teha.

Millised piirangud on Teie juhitava ettevõtte töötajatel?

Kasiinoettevõttes töötavad inimesed ei tohi mängida üheski oma kasiinos ega ka meie Eesti konkurentide juures. Välisriikides olles need piirangud ei kehti, välja arvatud seal tegutsevates Olympic Casinodes.

Kirjeldage ühe eeskujuliku töötaja karjäärialast kasvu Olympicus.

On inimesi, kes on alustanud saaliteenindaja või kassiirina, liikunud siis kasiino *floor manager*’iks ning seejärel juba kasiinjuhiks, kliendisuhete juhiks või kasiinoooperatsioonide juhiks.

Enamik meie praegustest juhtidest on välja kasvanud Olympic Casino seest, kusjuures tubli inimese areng ei piirdu vaid Eestiga. Näiteks Olympic Casino Eesti ASi emafirma, Olympic Entertainment Groupi juhid on valdavalt alustanud just Eesti ettevõtetest.

Millele pöörate erilist tähelepanu, kui noore inimese tööle võtate?

Kui rääkida n-ö kontoritöötajatest, siis väärtustame hariduse kõrval eelkõige töökust, korrektsust ning initsiatiivikut, tahtmist töötada just selles äris. Kasiinotöötajate puhul hoolitseme tööks vajaliku väljaõppe eest täielikult ise, sobivalt kandidaadilt eeldame soovi ja valmisolekut särasilmselt kliente teenindada, korrektsust, abivalmidust ning huvi meelelahutusvaldkonna vastu.

Eeldame ja ootame oma töötajatelt sajabrotsendilist pühendumist, sest töö kasiinos on ka omamoodi elustiil. Äri käib 7 päeva nädalas ja 24 tundi ööpäevas.

Mida kujutab endast kasiino ettevõtte tegevjuhi amet?

Jaotaksin juhid laias laastus kolme klassi: esiteks käivitajad ehk millegi uue algatajad, teiseks stabiilse kasvu ja arengu tagajad ning kolmandaks saneerijad. Olen oma karjääri jooksul kokku puutunud kõigi kolme rolliga, olles loomult pigem käivitaja ja saneerija.

Praegusel ajal on minu tööks Olympic Casinos tagada ettevõtte stabiilne ning järjepidev kasv. Sellesse faasi oleme jõudnud pärast seda, kui oleme viimase 2,5 aasta jooksul läbi viinud hulgaliselt suuri ja olulisi muudatusi ning saavutanud erakordselt häid tulemusi. Samas on selge, et pärast kiiret kasvufaasi järgneb stabiilsem periood. Stabiilse kasvu tagamisel on oluline kindel visioon, strateegia, reeglistik, selged eesmärgid, järjepidevus ja tugev kontroll protsesside ning inimeste üle.

Tegevjuhi päevakava

8.00–9.00 Tööpäeva algus, päevaplaani ülevaatamine, vastamine kiiretele e-kirjadele, telefonikõnedele.

9.00–9.30 Suhtlus kasiinoooperatsioonide juhiga, jooksvate tegevuste arutamine.

9.30–14.00 Koosolekud osakondade juhatajatega, tööüleannete delegeerimine ja kontroll.

14.00–14.30 Lõuna.

14.30–18.00 Kohtumised koostööpartneritega, uute arendusprojektide korraldus, muud jooksvad tegevused.

18.00 Tööpäeva lõpp, õhtuti sageli kasiinoüritused, vabam suhtlus klientidega.

Üldiselt on päevad erinevad. Näiteks nädala alguses esmaspäeviti on päeva jooksul 10 koosolekut erinevate osakondade juhtidega. Teistel päevadel tuleb ette rohkem jooksvaid küsimusi ja keskendun arendustegevusele.

Liina Elvik: „Mulle kohutavalt meeldib see tunne, et ümberringi õhus on kogu aeg hästi palju ideid ja energiat!”

Liina on võorkeelte ja ärikorralduse õhtuõppe tudeng, kes pärast praktikat rõivakaubandusettevõttes Baltika kandideeris Montoni turundusassistendiks ning saigi selle koha. Kuigi Liina polnud varem moetööstusega kokku puutunud, aitas teda suur huvi moe vastu ja iginaiselik nõrkus ilusate riidekingade-kottide järele.

Miks sa valisid praktikakohaks just Baltika?

Imetlen inimestes julgust ja ausust tunnistada endale asjade mittetoimimist ning vaatamata ümbritsevatele skeptikutele võtta riske ning veendunult uskuda oma valikute õigsusesse. Just sellised ongi Baltika inimesed. Minu jaoks oli oluline ka see, et tegemist on Eesti ettevõttega ja Eesti moedisainiga. Lisaks tahtsin teada, mida kujutab endast moeturundus ja kuidas on võimalik selle toimimist efektiivselt juhtida seitsmes riigis korraga.

Kuidas tuli idee kandideerida Montonis turundusassistendiks?

Montonil on selline tore asi nagu oma veebipäevik, mida ma Montoni fännina nagu kord ja kohus aeg-ajalt lugemas käisin. Üks päev kirjutasin Montoni turundusjuht Helen, et otsib endale assistenti. Mulle tundub tagantjärele, et olin nagu mingis transilaadses seisundis, sest olen väheseid asju oma elus nii väga soovinud kui seda. Kui lõpuks pärast mitmeid intervjuusid tuli nende kõne teatega, et nad tahavad just mind, siis lihtsalt kiljusin suurest rõõmusest ja hüppasin mööda tuba ringi.

Mis on see „miski”, mis sind just sellisesse valdkonda tõmbas?

Ma ei tea. Mul on oma elukutse suhtes alati olnud kindel visioon. Olen alati arvanud, et 1/3 oma elust ei ole ma nõus kulutama

Näide Montoni kevadkolektsioonist 2008.

asjale, mis teeniks ainult äraelamise eesmärki. Püüan tegelikult üldse hästi teadlikult jälgida, millistel motiividel midagi teen. Mõned aastad tagasi muretsesin ma hirmsasti selle pärast, et mul ei ole kindlat ärasõnastatud nägemust sellest elukutsest, mida ma südame ja hingega teha tahaksin. Aga see tunne, et käib plõks ja sa ühtäkki avastad, et see oledki sina, mida sa teed, see hetk on nii ütlemlata hea. Ja mul neid plõkse käib ikka mitu korda päevas.

Mida sa täpsemalt Montonis teed ehk mida kujutab endast sinu töö?

Minu põhivastutusala on visuaalne kommunikatsioon ehk vastutan selle eest, et kõikides Montoni poodides (mida on hetkel seitsme riigi peale kokku 50) oleksid iga hooaja ja promotsiooni alguseks olemas kõik vajalikud fotod, postrid, kommunikatsioonid

ja muu turundusmaterjal. Ajaga arvestamine on hästi oluline faktor, sest tuleb väga täpselt teada, millal ja kas mingid tooted valmis saavad. Lisaks sellele veel suhelda kõikide turgudega, materjalid tootmisesse anda ja turgudele laiali saata. Tegelikult on kõigil oma tegemistes ikkagi üks ja ainus eesmärk: kõik, kes astuvad Montoni poe uksest sisse, tunneksid ennast oodatu ja erilisena ning et iga poekülastus annaks positiivse emotsionaalse laengu.

Mis on olnud sinu suurimad väljakutsed Montonis töötades?

Veebruari lõpus saab alles esimene aasta täis, aga ma usun, et seni on suurimaks väljakutseks olnud laiahaardelisemalt mõtlema õppimine. Ühe riigi asemel tuleb samaaegselt mõelda seitsmele, tegeleda korraga eri rahvuste ja kultuuridega ning neid analüüsida. Mis eestlase jaoks on lahe idee, võib leedulase jaoks olla täiesti vastuvõetamatu. Vene temperament ja maitse-eelistus on hoopis teine kui lätlase oma. Eri rahvuste ostukäitumise ja väärtusmudelite tundmaõppimine ning nendest lähtuvalt kõige parema tulemuse saavutamine on üks tähtsamaid eesmärke.

Missugune on sinu lemmik rõivabränd või oled sa Montoni patrioot ka lisaks oma tööle?

Monton ja Mosaic moodustavad enamiku mu riidekapi sisust. Aga see ei ole niivõrd märgi kui sellise pärast. Kui puutud kokku päevast päeva inimestega, kes nende riiete taga on, tekib poodi minnes Montoni või Mosaici seelikuid või pluuse käes hoides kuidagi hoopis teine tunne. Tegija nägemine ja tundmine toote taga loob asjale hinge.

Mis sulle kõige enam Montonis meeldib?

Ääretult loomingulised, targad, põnevad, inspireerivad, ilusad ja head inimesed, kes teevad oma asja suure südame ja kirega. Mulle kohutavalt meeldib see tunne, et ümberringi õhus on kogu aeg hästi palju ideid ja energiat ja iga päev toob midagi uut ja huvitavat.

Kas töö kooli ei hakka

segama?

Ma väga tahan ja püüan, et kumbki neist ei oleks tähtsam kui teine, aga aeg-ajalt kipub ikka nendevaheline tasakaal balansist välja minema. Haridus ei tähenda minu jaoks midagi sellist, mis piirdub kolme aasta bakalaureuse ja kahe aasta magistriga. See kõlab nüüd võib-olla liiga klišeelikult, aga pidev areng tõepoolest on väga oluline osa täisväärtuslikust elust.

Missugused on lähiaja moesuunad?

Kõige moodsam märksõna on „mina”. Ehk et moes on julgus olla sina ise, kanda just seda, mida hing ihaldab ja mis kõige „omam” tundub. Individuaalse stiili rõhutamine ja eristumine on see suund, kuhu kogu maailm on liikumas. Aga disainerite ja stilistide siseinfo põhjal on konkreetsamad selle aasta kevade ja suve märksõnad Aafrika *tribal*-look, sportlik uusromantism, keha järgi vormi ja naiselikust rõhutavad 50ndad ja vanadest lukselu sarjadest „Dallas” ja „Dünastia” tuttav 70–80ndate glamuur. Meestemood on minimalistlik, kuid samas pehmelt modernistlik, inspireeritud jahisadamatest ja kuurortidest. Toonid on kas erksavärvilised

või puhtad valged, kangamaailmas võidutsevad ruut ja läikiv pind.

Montoni turundusassistent Liina Elvik.

Nimi: Liina Elvik
Vanus: 23
Õpperühm: ÖBL-44
Töökoht: Montoni turundusassistent
Hobid: lumelauasõit, fotograafia, klaverimäng ja raamatud

Näide Montoni kevad 2008 meestemoest.

Erakogu

Herkki-Erich Merila

EBSi Juhtimiskoolituse Keskus keskendub juhtide täiendamisele

Triin Rebane
Triin.Rebane@ebs.ee

EBSi Juhtimiskoolituse Keskus on Eesti üks juhtivaid täiskasvanute täienduskoolituse pakkujaid, mis on atraktiivne eelkõige tänu erinevatele koolitusprogrammidele ning praktikutest õppejõudule.

Juhtimiskoolituse Keskuse (JKK) õppepagasi moodustavad tippjuhtide strateegiline täienduskoolitusprogramm, mitmekülgsed arenguprogrammid juhtidele ja spetsialistidele, laia spetsiifikaga sisekoolitused ettevõtetele ning mängulis-praktilised juhtimissimulatsioonid.

JKK lipulaevaks on kaheaastane tippjuhtidele suunatud EMBA programm. EMBA juhtiva õppejõu Vello Räägu sõnul on tippjuhtidele oma kompetentside täiendamisel parimaks valikuks EBSi EMBA. „Kogume siia õpikeskkonda juhtimiskogemustelt sarnased tippjuhid eri valdkondadest ja EBSi keskkonnas saavad nad üksteist oma kogemusi jagades rikastada,“ selgitab Rääk.

Programmi eripäraks on elukestva õppe väärtustamine ning õpetamisel lähtutakse eelkõige ärikeskkonna arengust ja juhtide reaalsest vajadusest. „Juhid on reeglina inimesed, kes on mõned etapid elus juba läbinud ja võib-olla paistavad mõned asjad neile pisut teise perspektiivi alt. Seetõttu ongi väga tähtis, et programm võimaldab läbi käia olulisemad juhtimise aluspõhimõtted, et sinna peale ehitada ilusad, vahel ka täiesti uued konstruktsioonid,“ lisab Eesti Raudtee arendusjuht Raivo Vare.

EMBAs osalemine eeldab juhtimiskogemust ja valmisolekut jagada oma teadmisi ning kogemusi kaasõppijatega. Olympic Entertainment Groupi juhatuse liikme Mart Relve sõnul programmis põhiaineid a-st ja b-st õpetama ei hakata ja eelduseks on, et teatud teadmised ning kogemus on osalejal juba olemas. „See tähendab aga seda, et minnaksegi kohe huvitava osa juurde,“ selgitab Relve. Programmis on

oodatud osalema vähemalt kolmeastase juhtimiskogemusega nõukogu-, juhatuse- ja juhtkonna liikmed, strateegiliste üksuste juhid ning osakondade juhatajad.

Programmi üheks oluliseks eduteguriks on edumeelsed õppejõud nii praktikute kui ka teoreetikute näol. EMBA programmi juhatas sisse nädalapikkune praktiline õppereis Hong Kongi eri ettevõtetele ja partnerülikooli.

JKK teised arenguprogrammid keskenduvad organisatsioonide võtmeisikute ettevalmistusele oma valdkonna edukaks juhtimiseks ja arendamiseks. Programme on kokku seitse: finantsjuhi, töhusa juhtimise põhitõdede, liidriomaduste, müügijuhtimise, personalijuhi ja juhi finantsprogramm, lisaks ärivõrdkeeled. Iga koolitushuviline leiab omale sobiva programmi lähtuvalt isiklikest või organisatsiooni vajadustest. Rätsepaülikonna põhimõttel valmistatakse lisaks ülaltoodule ette ka organisatsiooni sisekoolitusi, eriprogramme, õppereise ja simulatsioone.

Lisainfo EBS JKK kohta
www.koolitus.ebs.ee.

Eesti Teadusfond rahastab järgneva nelja aasta jooksul EBSi uurimisrühma tööd

Eesti Teadusfond rahastab järgneva nelja aasta jooksul Estonian Business Schooli (EBS) professor Ruth Alase juhitava uurimisrühma tööd teemal “Organisatsioonide muutmise kogemused ja arengusuunad Eesti ettevõtetes”.

Eesti Teadusfond eraldab uurimisrühma töö toetuseks iga järgneval neljal aastal kuni 164 000 krooni. „See on väga positiivne tulemus ja näitab seda, et Eesti teadusringkonnad tunnustavad EBSis tehtavat teaduslikku uurimistööd,“ ütles EBSi tegevdirektor Peeter Kross.

Uurimisrühmas osalevad EBSi juhtimise õppetooli õppejõud ja doktorandid, kes kavatsevad läbi viia arvukalt uuringuid Eesti ettevõtetes. Uurimisrühma liikmed kasutavad rahvusvahelisi ja õppetooli välja töötatud meetodikaid.

Tänases ühiskonnas kaldub vaekauss aina enam elukestva õppe poole, seda eriti juhtivtöötajate seas.

Õppelaen ei päästa

Triin Rebane

Triin.Rebane@ebs.ee

Mõni aasta tagasi oli õppelaenu summaks 17 000 krooni, eelmisel aastal 20 000 krooni ning tänavu juba 25 000 krooni. Vastavalt koalitsioonileppele tõuseb õppelaenu summa 2010. aastaks 60 000 kroonini. Aga kui suur peaks õppelaen olema tudengite arvates?

Õppemaksud on niivõrd kõrgele hüpanud, et isegi riiklike ülikoolide paljude erialade ühe semestri õppemaksud küündivad üle 20 000 – 30 000 krooni. Kui tudeng võtab õppelaenu maksimumsumma ulatuses, jääb talle sellest ikkagi väheks. Praegu saab õppelaenu eest tasuda vaevu ühe semestri eest.

Eesti Kunstiakadeemia tootedisaini kolmanda kursuse tudeng Lauri Hirvesaar leiab, et neile, kes õppelaenuga tasulise õppekoha eest maksavad, jääb tihtipeale 25 000 kroonist puudu. „Neile on summa kindlasti väike,” lausub Hirvesaar. Hirvesaar ise õpib riigieelarvelisel kohal ning seetõttu õppemaksu tasumise eest muretsema ei pea. Tema aastane õppemaks tasulisel täisõppe kohal oleks 34 000 krooni.

Lauri Hirvesaar.

Sama mure on Estonian Business Schooli rahvusvahelise ärijuhtimise teise kursuse tudengil Liisa Kangustil. Kangusti sõnul tundub 25 000 krooni küll piisavalt suur summa, kuid tegelikkuses on see siiski päris

Liisa Kangust.

väike. „Näiteks saan mina selle eest tasuda see aasta vaid ühe semestri eest, eelmisel sügisel ei õnnestunud sedagi maksta,” selgitab Kangust. EBSi bakalaureuse päevaõppe ühe semestri õppemaks on 22 400 krooni.

Tallinna Tehnikaülikooli rahvamajanduse teise kursuse tudengi Anne-Mai Angerjärve sõnul saaks tema ühe semestri õppemaksu õppelaenu eest ära tasuda, kuid teise eest tasumiseks jääks rahast puudu. Õnneks on ka Angerjärv riigieelarvelisel kohal ning õppemaksu tasumise üle pead vaevama ei pea. Muidu oleks tal ühe semestri õppemaks umbes 20 400 krooni.

Nii Kangustile, Angerjärvele kui ka Hirvesaarele teevad muret tudengid, kes võtavad õppelaenu ning kulutavad selle pidutsemisele ning ostlemisele. „Neile on see kindlasti piisav summa ning nemad ei nurise õppelaenu suuruse üle. Lihtsalt elamiseks on see väga korralik summa,” leiab Angerjärv. Kangust leiab, et õppelaenu kulutamine on absoluutselt mõtetu ning õppelaen peaks olema õppimiseks.

Kui tudengitel jääb õppelaenust juba õppemaksu maksmiseks puudu, siis kuidas peaksid täiskoormusega tudengid

maksma veel elamise eest?

„Ma ei kujuta üldse ettegi, kuidas on võimalik sellise summaga hakkama saada, kui tuled kusagilt kaugemalt ning sul on vaja üürida korter, osta süüa, maksta kool ja muu igapäevane – võimatu missioon,” ütleb Kangust murelikult. „Eriti keeruline on selle summaga hakkama saada Tallinnas, kui õpid täiskoormusel ega jõua tööl käia,” leiab Angerjärv. „Raha kulub tänapäeval juba söögile hirmus palju, rääkimata trennidest ja meelelahutusest.”

Kui õppelaen on mõeldud aga õppemaksu tasumiseks, üüri maksmiseks ning elamiseks, peaks õppelaenu summa olema siiski mitmeid kordi suurem. „Siis oleks 60 000 krooni vast mõistlik,” leiab Angerjärv. „Näiteks mul läheks sellest üle poole aastase õppemaksu tasumiseks ning pea pool jääks veel ka elamiseks.”

Anne-Mai Angerjärv.

Mis siis ikkagi teha? Kuidas reguleerida õppelaenu suurust?

Kangusti sõnul on ta tihtipeale mõelnud, kas õppelaen on mõeldud õppimiseks või õppimiseks ja elamiseks või lihtsalt elamiseks. „Kui see oleks mõeldud ainult õppimiseks, võiks süsteem olla selline, et õppelaen läheb pangast otse koolile ehk

mina esitan pangale ülikoolist saadud arve ning pank tasub selle ära,” selgitab Kangust. Seejärel on Interneti-pangast pidevalt näha, palju on laenusumma ning õppelaenu võtmine on täitnud oma eesmärgi – tudeng saab tarkusi omandada.

Hirvesaare sõnul oleks mõistlik, kui õppelaen oleks vastavuses riiklike ülikoolide kallimate õppemaksudega, sest enamik tudengitest õpib siiski riiklikes ülikoolides. Kuigi riigieelarvelisi kohti on ülikoolides küllaltki palju, sellest siiski ei piisa. Väga paljud tudengid, kes on viielised ning väga heade

riigieksamitulemustega, ei saa soovitud eriala tasuta kohale, kuna konkurents on suur. Nii nad peavadki astuma tasulisele kohale ning võtma õppelaenu, et oma kulutuste eest tasuda. Kõikidel vanematel pole võimalust oma laste õpinguid ning elamist toetada. Siin tuleb appi õppelaen. Äärmiselt kahju, kui ka sellest jääb vajaka.

Tule meile külla!

Toivo Klaar

Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht

Euroopa Komisjoni esindus Euroopa Liidu majas asub EBSi vahetus naabruses, aadressil Rävåla 4/Laikmaa 15. Juba ainuüksi see asjaolu annab minu meelest ebsikale piisava põhjuse meie juurest läbi põigata – lisaks faktile, et meil toimub nii mõndagi huvitavat, filmiõhtutest peaministrite esinemiseni (või vastupidi).

Meie infokeskus, mille sissepääs on Kaubamaja vastas Laikmaa tänava pool, pakub laias valikus üritusi, mis aitavad tuua Euroopa meile lähemale. Seetõttu ongi tavapärase infojagamise voldikute näol meie jaoks marginaalne tegevus. Palju olulisemal kohal on suhtlemine inimestega ja väga erinevate ürituste korraldamine selleks, et Euroopa Liidu ja eurooplaste elu võimalikult laias mõttes kajastada.

Euroopa Komisjoni jaoks on tema esindused kõikides liikmesriikides kohad, kus toimub kõige vahetum suhtlus Euroopa Liidu kodanikega. Esindused edastavad teavet komisjoni tegevussuundade ja ELi arengute kohta. Esinduste kaudu jõuab ka vahetu tagasiside arengutest ja arvamustest liikmesriikides Brüsselisse. Seetõttu on ka meie tegevuse diapason väga lai, ulatudes kohtumisest „tädi Maaliga” Hiiumaal vahetult enne Riigikogu valimisi toimunud tipp-poliitikute debatini Eesti ELi poliitikast. Muidugi kuuluvad sellesse loetellu ka mais toimuv avatud uste päev koostöös ELi liikmesriikide saatkondadega, õpilaskonkursid ja ka juba mainitud filmiõhtud. Populaarsust kogunud Euroopa filmide õhtutel neljapäeviti näitame kõikidele soovijatele tasuta häid Euroopa mängufilme.

Minule aga on kõige südamelähedasem projekt esimese eestikeelse ELi-teemalise õpiku avaldamine juba lähimas tulevikus koostöös haridus- ja teadusministeeriumiga. Olen nimelt veendunud, et olla täisväärtuslikud Euroopa Liidu kodanikud ja lõigata täit kasu Eesti kuulumisest Euroopa Liitu, peame olema eelkõige haritud kodanikud. On nii palju erinevaid võimalusi, mis on eestlastele avatud, alates

õpilasvahetustest kuni võimaluseni asuda vabalt tööle teise riiki – ent selleks, et saaks neid võimalusi ära kasutada, peab nendest ka teadma.

Sind, hea lugeja, kutsun aga üles külastama meie kodulehekülge aadressil www.euroopaliiit.ee, kust leiab täpsemat infot meie tegevuste kohta.

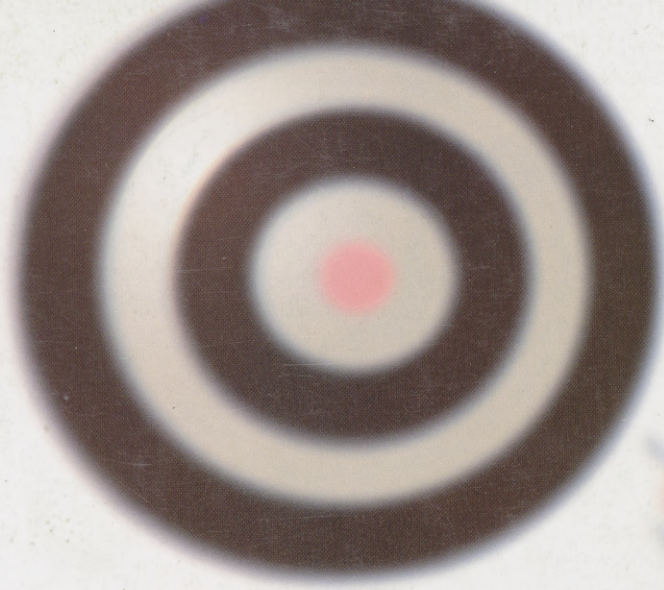

Triin Rebane

Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht Toivo Klaar.

KÕIGEST,

kuidas oma ideid õigesti
positsioneerida ning mis
suunas eesmäärke seada
ja soovitud saavutada.

konverents

MÄRKLAUD

7. märtsil Tallinna Tehnikaülikoolis

www.marklaud.ee

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO
MAJANDUSTEADUSKOND

Tallinna Ettevõtlusamet

Director
AJAKIRI TARGALE JUHILE

Hansapank